

KENNISMAKING MET . . .

Tussen alle moderne jachten stonden op de afgelopen HISWA-tentoonstelling enkele bouwers die zich helemaal hebben ingesteld op de bouw van jachten naar klassiek model. In deze nieuwe rubriek zullen we min of meer regelmatig het licht laten schijnen op een of meer jachtbouwers, zodat u niet alleen iets kunt lezen over de mensen zelf, maar tevens waarmee ze op de werf bezig zijn.



Ted van Rijnsoever en echtgenote

Jachtwerf Van Rijnsoever b.v.

Ted van Rijnsoever en echtgenote staan achter deze naam. Al weer twee jaar geleden namen zij het moedige besluit om verder te gaan op de plaats waar op de werf van Kooijman en de Vries ruim

tekst: Wim de Bruijn
foto's: Theo Kampa

zevenhonderd ronde en platbodemjachten werden gebouwd. Momenteel wordt er met negen mensen gewerkt en er worden per jaar zo'n zes à zeven nieuwe schepen afgeleverd, waarvan opvallend veel zeer compleet uitgerust. Vanzelfsprekend levert men ook casco's en bouwpakketten van jachten waarvan in de loop der jaren veel typen in seriebouw werden gebouwd.

Nu de schepen niet meer seriematig worden gebouwd, valt ons persoonlijk de geheel nieuwe inrichting van de jach-

ten op. De Lemsteraak op de HISWA was bijvoorbeeld zeer smaakvol afgemtimmerd en ingericht. Voor dit jaar staan er een 9,10 m en een 11,50 m Lemsteraak, en een 8,10 m Vollenhovense bol op stapel. Men heeft nog steeds het alleenrecht van ir. Vreedenburgh om de bekende schokkers van 9,84 m en 10,75 m te bouwen. Verder doet men veel aan

winterberging en reparatie. Zelf zeilt de fam. Van Rijnsoever in hun 8,10 m Vollenhovense bol *Fidelia* en zijn daarmee menigeeen te snel af.

Jachtwerf Gebr. Hummel

Nog vrij onbekend buiten Friesland zijn de gebroeders Fokke en Jelle Hummel, die met een fraaie 12,85 m lange Lemsteraak op de tentoonstelling debuteerden. Aan dit geheel op eigen risico gebouwde en naar eigen ideeën ingerichte jacht, dat om en nabij een half miljoen gulden moet kosten, gaat een kort verhaal vooraf.

Het is al de tweede Lemsteraak die ze bouwen. Drie jaar geleden werd een 11,50 m aak te water gelaten in Lemmer. Voor de lijnen van deze schepen gaan we terug naar 1876! Toen stichtte Piet de Boer een werf in Lemmer en bouwde zijn eerste Lemsteraak. Vier zoons namen na verloop van tijd de werf over, en uiteindelijk zette zoon Dirk na de crisisjaren de werf alleen voort. Diens zoon Arie ontwierp een aantal aken waarvan *De Groene Draeck* wel de bekendste is. Arie ontmoette de gebr. Hummel, die op zoek waren naar een ambachtelijke werf om jachten naar klassiek model te bouwen. Nog voor zijn dood in 1978 vroeg Arie de Boer aan de gebr. Hummel of zij zijn werk op zijn werf wilden voortzetten. Hij liet ze ook zijn tekeningen na.



Gebr. Hummel

De schepen worden zwaar gebouwd; de spantafstand bedraagt 30 cm, terwijl de huidplaten van 6 mm resulteren in een waterverplaatsing voor het 12,85 m lange schip van 18 ton! Daar staat tegenover dat er ruim 100 m² zeil kan worden gevoerd.

Zwolsman's scheepstimmerwerf „De Hoop” Roelof Jansz. van der Werff



Roelof Jansz. van der Werff

In S.d.Z. 1e jrg. no. 2 – dat was in september 1977 – berichtten wij u al over de opening van de gerestaureerde werf in Workum. Intussen heeft Roelof niet stil gezeten. Naast de reparatie en restauratie van vele houten schepen bouwde hij ook een aantal nieuwe schepen. Samen met twee man werkt hij momenteel aan de restauratie van een Staverse jol uit 1898. Medewerker Jan de Vries is in het kader van een opleidingsproject met zeven leerlingen bezig aan de volledige restauratie van de *Marika*.

Naast de traditionele Hollandse scheepstypen heeft Roelof enige ontwerpen van de Deen Armand Christensen gekocht. Onder de naam Aer-jagt toonde hij de tekeningen van een 9,70 m lange en een 11,85 m S-spant, die wat betreft spanten, kiel en stevens in eiken en de huid van lariks gebouwd kunnen worden. De tuigplannen laten standaard-gaffelgetuigde scheepjes zien met gaffeltopzeil, fok en kluiver. Maar de tuigage kan, evenals de inrichting, in

overleg met de opdrachtgever nader worden uitgewerkt.

De werf legt zich verder toe op het leveren van oorspronkelijke gereedschappen en materialen voor de houten scheepsbouw. Vele teersoorten, lijnolie, scheepsspijkers, breeuwwerk enzovoort zijn uit voorraad te leveren.

Naast de traditionele bouwwijzen wordt ook volgens nieuwe technieken gewerkt, en men gaat niet uit de weg voor de nieuwste ontwikkelingen.

Fa. Joh. van der Meulen & Zn.

Aan de Woudvaartkade in Sneek stonden deze winter zo'n veertig houten schepen in winterberging. Met zijn vier man personeel legt Joh. van der Meulen zich vooral toe op reparatie en restauratie. Helaas is de nieuwbouw minder geworden.

Dit jaar stond de werf voor het eerst sinds twintig jaar (!) zonder schip op de HISWA. Na presentatie in Hamburg en Düsseldorf vond Van der Meulen het welletjes. Toch wilde hij niet helemaal wegblijven en richtte een informatiestand in. Om de potentiële kopers aan bijvoorbeeld een Staverse jol of een zeeschouw te laten wennen, verhuurt hij beide schepen voor weekends en weken. Na een week varen met een jol of schouw weet je pas echt of het later wel zal bevallen. Interessant voor zelfafbouwers is het feit dat men alle soorten beslag in velerlei maten levert; zowel in



Joh. van der Meulen

gegalvaniseerd ijzer als in r.v.s.-uitvoering.

Van der Meulen is gespecialiseerd in het bouwen van eikehouten schouwen van 3 tot 9 meter. Daarnaast heeft hij enkele Staverse jollen gebouwd. Vorig jaar probeerde hij met een fraai gebouwde 16 m² deze klasse nieuw leven in te blazen. Ondanks het feit dat met het snelle schip vele prijzen werden gewonnen, kwamen er geen nieuwe opdrachten voor.

Jachtwerf Piersma



Pier Pieter Piersma

Een jonge, maar actieve houtbouwer die driftig aan de weg timmert, is Pier Pieter Piersma. Op It Eilan – vlak bij zijn ouderlijk huis, de jeugdhoeve It Beaken van Heeg – stichtte hij na een gedegen opleiding een werf. Na de laatste uitbreiding met 280 m² beschikt hij nu over 680 m² overdekte ruimte. Afgelopen winter lager er 9 boeiers, 3 Staverse jollen, 5 Friese jachten, 7 tjotters, een grundel en een schouw binnen. Pier werkt met drie enthousiaste knapen aan nieuwbouw, reparatie en restauratie. Momenteel heeft hij een 5 m lange vistjotter in aanbouw.

Er zijn in de loop der jaren al heel wat tweedehands schepen via Pier van eigenaar verwisseld. Nieuw gebouwde schepen blijven echter meestal tientallen jaren lang bij de eerste eigenaar. In de grote loods kan door de eigenaars van ronde en platbodemjachten zelf aan hun schip worden gewerkt. Te moeilijke klussen kan men dan aan de vakman overlaten.